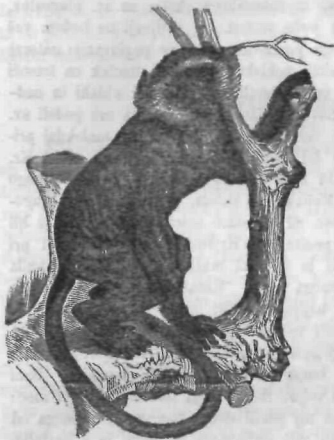


Prirodopisno - natoroznansko polje.

Sveta indijska opica ali hulman.

Neki prirodopisec trdi, da je nij še nikoli videl lepše opice, nego je hulman ali sveta opica Indov (*Simia entellus*). Ta opica živi po vsej Indiji;



nij ga skoraj nobenega gozda, niti vasí, kjer bi ne bilo te živali. Torbes pripoveduje, da je v nekaterih indijskih krajih našel toliko teh opic, kolikor ljudi. Hulman naredí zeló veliko kvare (škode), a Indijani ga vendar ne preganjajo, marveč čuvajo ga in še celó po božje časté. Človek se ne more dosti načuditi, kako je mogoče Indijancu varovati in častiti tako žival, ki mu toliko kvare nareja. Vrtovi, polja in hiše Indijancev stojé odprte hulmanom, da mogó po njih pleniti po svojej volji, a nihče se jih niti ne dotakne. Gorjé onemu človeku, ki bi se predrznil to sveto opico bodi si s čimur koli razžaliti; vse vasí bi se vzdignile proti njemu, in če bi otišél z živo glavo, bila bi sreča zanj.

Neki mlad Holandež, prišedši v Indijo, ubije z okna hulmana. Ta novica se je kakor strela raznesla po vsej okolici; ves narod je bil razkačen ter se dvigne na noge, da se osveti Holandežu in bili bi ga gotovo umorili, ako bi se ne bil skríl za nekaj časa v varno zavetje. Vsi njegovi slugé, kar jih je imel v hiši, pobegnili so od njega, boječ se, da bi jih Indijani s Holandežem vred ne pobili.

Hulman je jako lepa opica, ima rumenkasto dlako, črno lice in črne roke. Z neverjetno brzino skače z zemlje na drevesa, a nij dolgo na njih, jedva bi mignil, pa ga vidiš zopet na tleh.

Dokler je hulman mlad, zeló lep je in gíbičen. Lehko ga naučiš vsakovrstnih umetelnosti, samo tatvine mu nikoli ne izbiješ iz glave. V mladosti je zvít in hudoben; prekanil te bode stokrat, a ti tega niti zapazil ne bodeš. — Nu, kadar pride v leta, izpremeni se tudi njegova podoba. Lepa, okrogla glava se podaljša, a čelo nekoliko upade. Človeku se zdí, kakor bi to ne bila več ona ista opica, katero je poprej toliko ljubil.

Pripoveduje se, da se hulmani večkrat preselé v daljne kraje. Kadar pridejo v kak nov kraj, imajo ljudje, posebno indijski duhovniki, polne roke posla; od vseh strani se zbirajo in jim nosijo hrane, da bi te svete goste dostojno pogostili.